

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
В ДОНЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ
СЛІДЧЕ УПРАВЛІННЯ

вул. Винокурова (Дніпросталівська), 2, м. Дніпро, 49051
su_kanc@dn.police.gov.ua

ПОВІДОМЛЕННЯ
про підозру

місто Покровськ Донецька область

30 квітня 2024 року

Старший слідчий відділу СУ ГУНП в Донецькій області капітан поліції Короткий Антон Сергійович, розглянувши матеріали кримінального провадження № 12024050000000209 від 20.03.2024 за ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, та, встановивши наявність достатніх доказів повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 42, 276, 277, 278 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Краковського Валерія Валерійовича,
24.06.1994 року народження, уродженця м. Донецьк Донецької області, громадянина України, раніше не судимого, стосовно якого на розгляді суду перебуває кримінальне провадження за ч. 2 ст. 111 КК України, який зареєстрований та проживає за адресою:
Донецька область, м. Донецьк,
вул. Дагестанська, 109А,

про підозру в порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, за попередньою змовою з групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України.

З лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією Російської Федерації проти України та окупацією частини території України. У ході вказаного міжнародного збройного конфлікту 24 лютого 2022 року президент РФ оголосив початок так званої спеціальної військової операції, що полягала у здійсненні повномасштабного вторгнення ЗС РФ, інших збройних формувань РФ та підконтрольних їм угруповань іррегулярних збройних формувань на територію України.

Факт повномасштабного збройного вторгнення на територію України не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної Асамблей ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п. п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблей Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п. п. 17, 18 наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за

клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (Україна проти РФ та ін.)».

Відповідно до ст. 2, спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Згідно зі ст. 47 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 особи, що перебувають під захистом, які знаходяться на окупованій території не будуть у жодному разі та жодним чином позбавлені переваг цієї Конвенції у зв'язку з будь-якими змінами, запровадженими стосовно керівних установ чи управління цією територією внаслідок її окупації, або у зв'язку з будь-якою угодою, укладеною між властями окупованої території та властями окупаційної держави, або у зв'язку з анексією окупаційною державою всієї або частини окупованої території.

У свою чергу, згідно ст. 147 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, до серйозних порушень, серед іншого, належить нелегальне ув'язнення особи, що перебуває під захистом.

Статтею 78 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 передбачено, що якщо окупаційна держава через причини збереження безпеки визнає необхідним вжити заходів стосовно осіб, що перебувають під захистом, найбільше, що вона може застосувати - це змушено поселити їх у визначеному місці чи інтернувати. Рішення стосовно вимушеного переселення чи інтернування повинні бути ухвалені згідно з нормативною процедурою, яка повинна бути визначена окупаційною державою згідно з положеннями цієї Конвенції. Ця процедура повинна передбачати право на апеляцію з боку заінтересованих сторін. Рішення стосовно апеляції будуть прийматися в якомога швидші строки. Якщо рішення залишатимуться в силі, вони стануть предметом періодичного перегляду, по можливості через кожні шість місяців компетентними органами, що створює держава.

Також, відповідно до ст. 75(3) Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол І), від 8 червня 1977 року (далі – ДП І), будь-яка особа, що піддається арешту, затриманню або інтернуванню за дії, пов'язані зі збройним конфліктом, має бути невідкладно проінформована зрозумілою їй мовою про причини вжиття таких заходів, за винятком випадків арешту або затримання за кримінальні правопорушення. Такі особи повинні бути звільнені у найкоротший строк і в будь-якому разі, як тільки обставини, що виправдовують арешт, затримання чи інтернування, стали недійсними.

Відповідно до підпункту «с» пункту 1 ст. 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 кожен має право на свободу та особисту недоторканність. Нікого не може бути позбавлено свободи, крім таких випадків і відповідно до процедури, встановленої законом: законний арешт або

затримання особи, здійснене з метою допровадження її до компетентного судового органу за наявності обґрунтованої підозри у вчиненні нею правопорушення, або якщо обґрунтовано вважається необхідним запобігти вчиненню нею правопорушення чи її втечі після його вчинення.

Крім цього, пунктом 3 статті 5 вищевказаної Конвенції передбачено, що кожен, кого заарештовано або затримано згідно з положеннями підпункту «с» пункту 1 цієї статті, має негайно постати перед суддею чи іншою посадовою особою, якій закон надає право здійснювати судову владу, і йому має бути забезпечено розгляд справи судом упродовж розумного строку або звільнення під час провадження. Таке звільнення може бути обумовлене гарантіями з'явитися на судове засідання.

Заборона свавільного позбавлення свободи випливає також з права на особисту свободу, яке гарантується статтею 3 Загальної декларації прав людини та статтею 9 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права.

З метою реалізації окупаційної політики, впливу на громадян та юридичних осіб, шляхом порушення незаконних кримінальних справ, притягнення осіб до кримінальної або іншої відповідальності, а також затримання, арештів, обшукув, проведення інших незаконних дій у відношенні громадян та юридичних осіб, які проживають та розташовані на частині території Донецької області, яка опинилась під контролем представників окупаційної адміністрації РФ в особі представників терористичної організації «ДНР», невстановленими досудовим розслідуванням вищими посадовими особами РФ та підконтрольними їм представниками терористичної організації «ДНР» (досудове розслідування стосовно яких здійснюється в іншому кримінальному провадженні) прийнято рішення про створення т.зв. генеральної прокуратури ДНР, у зв'язку з чим 15.07.2014 т.зв. Президією Верховної Ради ДНР видано т.зв. закон «Про прокуратуру» № 21/6-ВС. Надалі 31.08.2018 т.зв. постановою Народної Ради ДНР прийнято новий т.зв. закон «Про прокуратуру» № 243-ІНС, який діяв станом на 24.02.2022.

Вказаними документами визначено систему, організацію та функції т.зв. прокуратури ДНР, яку складають т.зв. генеральна прокуратура, прокуратури міст та районів, прирівняні до них військові та інші спеціалізовані прокуратури, наукові та освітні організації, редакції друкованих видань, які є юридичними особами. При цьому структуру т.зв. генеральної прокуратури ДНР складають управління та відділи (на правах управлінь у складі управлінь), зокрема слідче управління, до складу якого входять старші слідчі в особливо важливих справах, слідчі в особливо важливих справах і старші слідчі.

Крім того, представниками окупаційної влади у порушення вимог Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 прийнято т.зв. постанову № 9-1 від 02.06.2014 «Про застосування законів на території ДНР у перехідний період», якою визнано дію на окупованій території Донецької області Кримінально-процесуального кодексу Української РСР від 28 грудня 1960 року зі змінами та доповненнями до 2012 року (далі – КПК ДНР). 19 серпня 2014 року прийнято т.зв. Кримінальний кодекс ДНР (далі – КК ДНР), а т.зв. постановою Народної ради ДНР від 24.08.2018 прийнято т.зв. Кримінально-процесуальний кодекс ДНР, які діяли станом на 24.02.2022.

24.02.2022 у зв'язку з початком повномасштабного вторгнення ЗС РФ, інших збройних формувань РФ та підконтрольних їм угруповань іррегулярних збройних формувань на територію України на виконання розпорядження керівника Донецької обласної прокуратури заступник начальника відділу забезпечення діяльності у сфері запобігання та протидії корупції Донецької обласної прокуратури Олейніченко Сергій Миколайович, 10.11.1987 р.н., разом із сім'єю виїхав з м. Маріуполь Донецької області до м. Запоріжжя Запорізької області, де перебував до 02.03.2022.

У подальшому, 02.03.2022 Олейніченко Сергій Миколайович прийняв добровільне рішення щодо повернення до м. Маріуполь Донецької області, де залишались його батьки, для організації їх евакуації та можливого вступу до лав територіальної оборони.

Приблизно о 13 годині 02.03.2022 Олейніченко Сергій Миколайович, рухаючись на автомобілі батька марки «Skoda» моделі «Superb», д/н АН7752ВІ на автодорозі з смт Нікольське Маріупольського району до м. Маріуполь Донецької області був зупинений представниками збройних формувань, підконтрольних РФ. На той момент Олейніченко Сергій Миколайович у складі ЗСУ чи інших військових формувань України не перебував, жодної зброї не мав, участі у бойових діях не брав, був одягнений у цивільний одяг. Під час особистого догляду у нього було вилучено посвідчення працівника Донецької обласної прокуратури, затримано та поміщено до місця несвободи, організованих та функціонуючих на тимчасово окупованих територіях Донецької області.

У подальшому, 11.04.2022 стосовно Олейніченка Сергія Миколайовича, який у розумінні ст. 4 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, є особою, що перебуває під її захистом, представниками т.зв. слідчого управління генеральної прокуратури ДНР безпідставно розпочато кримінальну справу за ст. 323 КК ДНР (насильницьке захоплення влади чи насильницьке утримання влади) та в той же день її прийнято до провадження т.зв. слідчим з особливо важливих справ слідчого відділу слідчого управління генеральної прокуратури ДНР Krakovskym Valeriem Valeriyovichem.

При цьому, 11.04.2022 громадянин України Krakovskiy Valeriy Valeriyovich, перебуваючи у приміщенні т.зв. генеральної прокуратури ДНР за адресою: Донецька область, м. Донецьк, вул. 50 років СРСР, будучи т.зв. слідчим з особливо важливих справ слідчого відділу слідчого управління генеральної прокуратури ДНР, за попередньою змовою групою осіб з т.зв. заступником начальника слідчого відділу слідчого управління генеральної прокуратури ДНР Приходько K.B. та невстановленою особою з числа працівників т.зв. генеральної прокуратури ДНР (досудове розслідування відносно якого здійснюється у кримінальному провадженні), керуючись т.зв. КК та КПК ДНР, обрали запобіжний захід у вигляді тримання під вартою відносно цивільної особи – громадянина України Олейніченко Сергія Миколайовича за безпідставним обвинуваченням за ст. 323 КК ДНР та помістили до організованого на тимчасово окупованій території місця несвободи – т.зв. Донецького слідчого ізолятора державної служби виконання покарань міністерства юстиції ДНР.

У приміщенні вищевказаного місця несвободи Олейніченко Сергій Миколайович незаконно утримувався до 10.03.2023.

При цьому з боку Krakovskogo Valerija Valerijovicha не було забезпеченено дотримання певних юридичних гарантій: не надано Олейніченку Сергію Миколайовичу можливості оскаржити законність затримання, обраний запобіжний захід за весь час утримання не переглядався, а право на захист мало формальний характер.

Вказане є грубим порушенням вимог національного законодавства України та ст. ст. 47, 78, 147 Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ст. 75(3) Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол І) від 8 червня 1977 року, ст. 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950, ст. 3 Загальної декларації прав людини та ст. 9 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права.

У подальшому, 10.03.2023 Krakovskiy Valerij Valerijovych, перебуваючи у приміщенні т.зв. генеральної прокуратури ДНР за адресою: Донецька область, м. Донецьк, вул. 50 років СРСР, за погодженням з т.зв. заступником начальника слідчого відділу слідчого управління генеральної прокуратури ДНР Приходько К.В. склали т.зв. постанову про закриття кримінальної справи за ст. 323 КК ДНР відносно Олейніченка Сергія Миколайовича, відповідно до якої запобіжний захід стосовно останнього скасовано, а кримінальне провадження закрите у зв'язку з відсутністю складу злочину.

Таким чином, Krakovskiy Valerij Valerijovych підозрюється в порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, за попередньою змовою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України.

**Старший слідчий відділу СУ
ГУНП в Донецькій області
капітан поліції**

Антон КОРОТКИЙ

**ПОГОДЖЕНО
Прокурор відділу процесуального
керівництва та підтримання
публічного обвинувачення
управління протидії злочинам,
вчиненим в умовах збройного конфлікту,
Донецької обласної прокуратури**

Свген СІНГУР

30 квітня 2024 року

ПРАВА ПІДОЗРЮВАНОГО
Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний, обвинувачений

Підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;
- 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;
- 18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний має також інші процесуальні права, передбачені цим Кодексом.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місцяув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

На всіх стадіях кримінального провадження, до виходу суду до нарадчої кімнати для ухвалення вироку, між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим може бути укладена угода про визнання винуватості щодо особливо тяжких злочинів, вчинених за попередньою змовою групою осіб, організованою групою чи злочинною організацією або терористичною групою за умови викриття підозрюваним, який не є організатором такої групи або організації, злочинних дій інших учасників групи чи інших, вчинених групою або організацією злочинів, якщо повідомлена інформація буде підтверджена доказами.

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошенні та роз'яснені «_____» 2024 року о «_____» годин «_____» хвилин

Підозрюваний

Захисник:

Повідомлення про підозру та пам'ятку про процесуальні права вручив, права та обов'язки роз'яснив:

**Старший слідчий відділу СУ
ГУНП в Донецькій області
капітан поліції**

Антон КОРОТКИЙ